

„Третият път“ – Националната земеделска партия в Унгария и българските градинари в периода между двете световни войни

Ференц Боди

DOI: 10.7546/BF.1.2024.03

(Резюме)

Статията е посветена на непроучван досега аспект на българо-унгарските отношения от периода между двете световни войни – унгарското популистко движение (Мартенски фронт), чиито идеи са вдъхновени от българските градинари в Унгария. Движението, което по-късно прераства в Национална земеделска партия, издига програмата „Градина Унгария“, в която реформите в селското стопанство и по-голямото гражданско участие на селяните в унгарското общество заемат специално място. Много от елементите на тази програма черпят примери от живота на българските градинари в Унгария с тяхната специфична организация на труд, колективистичен дух и устойчив икономически модел, обвързващ обработката на земята и новите пазарни отношения в края на XIX и началото на XX век. В своя труд, посветен на „Градина Унгария“, Имре Шомоги описва подробно използваните от българските градинари техники за зеленчукопроизводство. Социалната философия на Ласло Немет „Градина Унгария“ има смисъла на социално-икономически модел, който може да премахне бедността в селските райони.

Ключови думи: български градинари; Унгария; земеделци; популистко движение; Австро-Унгарска монархия

Ferenc Bódi
Institute for Political Science
Centre for Social Sciences
Hungarian Academy of Sciences
4 Tóth Kálmán St.
1097 Budapest, HUNGARY
bodi.ferenc@tk.hu